

MTISzerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/1

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. augusztus 12.   bel   p é n t e k
-----

sb0001 4 160 mtib1001

megújuló nemzetiségi nyelvoktatás /1. rész/

1983. augusztus 12.- a nyelvoktató iskolák továbbfejlesztéseként a következő években a nemzetiségi területeken ugynevezett kétnyelvű oktatást vezetnek be - tájékoztatták az mti munkatársát a művelődési minisztérium illetékesei. ez azt jelenti, hogy az egy tantárgyas nyelvi oktatás helyett az alsó tagozatban a környezetismeret, az ének-zene, valamint az osztályfőnöki órák, a későbbiekben pedig a felső tagozaton a történelem és a földrajz tananyagának tanítása nemzetiségi nyelven történik majd. arra törekszenek, hogy az anyanyelv a tanórán és az iskolán kívüli nevelésben is jelentős szerepet kapjon. ezzel az új oktatási formával egyszerre lehet a nemzetiségi nyelvet ápolni, valamint a felsorolt tantárgyak ismeretanyagát elsajátíttatni úgy, hogy a fiatal ne második nyelvként tanulja anyanyelvét, hanem aktív befogadója, használója legyen annak. ennek a folyamatnak egyik feltétele, hogy a tanuló már a családban kapjon indítást az anyanyelv elsajátítására. emellett fontos tényező az is, hogy a nyelvtudást s annak használatát a társadalom nagyobb mértékben igényelje és ismerje el.

baranya, bács-kiskun és vas megyékben a kijelölt német, horvát és szlovén nemzetiségi iskolákban már az elmúlt években folytak kísérletek a kétnyelvű tanítással kapcsolatban: ezek bebizonyították, hogy mind a nyelv elsajátításában, mind az oktató-nevelő munkában jó eredményeket lehet elérni ezzel a módszerrel. a tapasztalatokat felhasználva, a nemzetiségi szövetségekkel összefogva az országos pedagógiai intézetben

folyamatosan kidolgozzák az oktatás módszereit, s új tanterveket és új tankönyveket készítenek a kétnyelvű iskolák számára.

az új oktatási formát fokozatosan kívánják elterjeszteni. a következő tanévekben csak azokban az iskolákban vezetik be, ahol a feltételek már adottak. ennek megítélése elsősorban a megyei tanácsokra tartozik. a minisztérium a kétnyelvű oktatás feltételeinek kialakítását elsősorban a német és a szlovén nemzetiségi területeken szorgalmazza. véleménye szerint ez nagy hiányt pótolhat, hiszen ezeken a nyelvterületeken nem működnek ugynevezett tannyelvű iskolák, amelyekben minden tantárgyban szerepet kap a nemzetiség nyelve.

természetes, hogy a szülői házból hozott nyelvi készséget már az óvodában meg kell erősíteni. ezért reformra szorul a nemzetiségi óvodák nevelési programja. ennek előkészítése, a tapasztalatok szerzése már baranya megye számos óvodájában folyik az opi irányításával. /folyt. köv./

és/ka/mz
00.10 120883 2524

-. -

sb0002 4 160 mtib1002

megújuló nemzetiségi ... /2. rész/

az anyanyelvek oktatása a nemzetiségieknek nem szűken vett belső ügye. a kétnyelvűség nagy értéket jelent a társadalom számára is. a pedagógusképzésben már hosszú ideje nincs akadálya annak, hogy a nemzetiségi nyelvet bármely más szakkal párosítsa a hallgató. külföldi ösztöndíjas tanulmányokra is van lehetőség, nemcsak tanári és közművelődési, hanem mérnök, orvos, agrár és egyéb szakterületeken is. /mti/

és/ka/bc/mz ie
00.11 120883 0472

-. -

sb0003 4 160 mtib1003

művészeti ismeretterjesztő sorozatok a képernyőn

1983. augusztus 12. - a huszadik század művészeti irányzatait, jelentősebb alkotóinak életpályáját bemutató, 13 részes francia ismeretterjesztő sorozat sugárzását kezdi meg szeptember közepén a magyar televízió. a modern művészet kalandjai című adások a század első évtizedeitől napjainkig áttekintik az eddig többnyire szakmai berkekben ismert, elsősorban a festészettel kapcsolatos művészeti törekvéseket. írók, művészettörténészek és művészek szólnak meg a képernyőn, hogy a többségében ritkán látható alkotások bemutatását véleményükkel egészítsék ki.

andré parinaud, carlos villardebo és serge marcheux sorozatának egyes epizódjait modern művészetek muzeumaiban, alkotók stúdióiban és magángyűjtők otthonaiban forgatta. a filmek megismertetik a nézőket többek között a kubizmussal, a szurrealista mozgalom, az absztrakció és az expresszionizmus kiemelkedő személyiségeivel és alkotásaival. egy további adás foglalkozik a művészek reagálásával a társadalmi mozgásokra, a történelmi eseményekre, a huszas-harmincas évek realitást kereső új irányzataival, az amerikai absztrakcióval, a koreai háború, a diákmozgalmak nyomán, a hippie közösségek alakulásából kinövő pop art-tal.

a sorozat záróadása arra keresi a választ, mi lehet a művészet célja korunkban. alkotók beszélnek a képernyő nyilvánossága előtt arról, hogy mit jelent számukra a művészet.

a magyar televízió évek óta rendszeresen sugároz művészeti ismereteket nyújtó műsorokat. hiányzott azonban a képernyőről a huszadik századi tendenciákat bemutató program. mint surányi erika szerkesztő elmondta: ezen kívánva segíteni, a jövőben számos egyedi portrét s több órás sorozatot mutatnak be: a filmek a kortárs művészek és koruk viszonyát tárgyalják - népszerű formában. /mti/

i/kj/bc/mz ie
00.11 120883 1835

-. -

sb0004 4 160 mtib1004

ismét euklidész - ujdonságok a gondolat kiadónál

1983. augusztus 12. - a nyári könnyed olvasmányok mellett ismeretterjesztő, tudományos munkák is szép számmal szerepelnek a könyvujdonságok listáján. a gondolat kiadó műhelyéből fél tucat kötet került a napokban a könyvesboltokba.

euklidésznek az időszámításunk előtt 300 körül írott elemek című műve ma is nagyszerű gyűjteménye a geometriai tételeknek és bizonyításoknak. a mű magyar nyelven kétszer jelent meg eddig: 1865-ben brassai sámuel, majd a század első évtizedében baumgartner alajos fordításában. a mostani kiadást mayer gyula ültette át magyarra.

az abszolút zérusfok címmel adták ki kurt mendelssohnak, a berlini születésű 1933-tól angliában dolgozó fizikusnak, az alacsony hőmérsékleti fizikai kutatás egyik nagy alakjának tanulmányát. a könyv a titokzatos abszolút nulla fok eléréseért folytatott tudományos küzdelem leírása.

két kötettel gyarapodott a kiadó filozófiai sorozata. második kiadásban adták közre a filozófiatörténet egyik legvitatottabb művét, pascal gondolatok című tanulmányát. a viták már azzal kapcsolatban elkezdődtek e kötet körül, hogy mennyiben tekinthető műnek a feljegyzéseknek csak utólag elrendezett halmaza. abban azonban nincs vita, hogy pascal ezen írása a xviii. századi európai gondolkodás, magatartás, etika egyik legfontosabb és legmaradandóbb dokumentuma.

schellingnek, a klasszikus német filozófia egyik kiemelkedő alakjának eddig csupán egyetlen írása jelent meg magyar nyelven: a transzcendentális idealizmus rendszere. a nagyjelentőségű könyv hosszú idő után ismét hozzáférhetővé vált az iránta érdeklődőknek.

alpmü a nemzetközi hírvé kanadai pszichológus professzor, hebb könyve is, amely átfogó és mindenki számára jól érthető bevezető a pszichológia tudományába. a gazdagon illusztrált könyv eddig egyebek között finnül, japánul, lengyelül és németül is napvilágot látott. a magyar nyelvű kiadás egyetemi segédkönyvként és a lélektan iránt érdeklődőknek is hasznos forrás. /mti/

i/km/pá/bc/mz ie
00.12 120883 2046

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

magyar műtárgyak ausztriában

1983. augusztus 12. - ausztriában két magyar vonatkozású kiállítást is megtekinthetnek az érdeklődők ezekben a hetekben.

a magyar nemzeti galéria a tiroli magyar kulturális hét alkalmából innsbruckban, a galerie im taxispalaisban rendezett tárlatot, az avantgarde klasszikusai - a magyar konstruktivisták címmel. itt 80 művet sorakoztattak fel, az 1920-as és részben a 30-as évek geometrikus absztrakt művészetét reprezentálva. a kiállítás anyagát 12 magyar származású, külföldön tevékenykedő művész alkotásaiból válogatták össze. a magyar muzeumban őrzött művek osztrák, holland, svájci galériák, valamint párizsi és new york-i magángyűjtemények darabjaival együtt először adnak átfogó képet e művészeti irányzatról.

a linz melletti ebelsberg kastélyban látható az egy különös asszony, erzsébet osztrák császárné és magyar királyné 1837-1898 című kiállítás, amelynek anyagát osztrák, nszk-beli és magyar gyűjteményekből válogatták össze. az ebelsberg palota kultúregyesület felkérésére a magyar nemzeti galéria a saját műtárgyaiból, a magyar nemzeti múzeum a történelmi képcsarnokából kölcsönzött néhányat. ezek elsősorban korabeli portrék, szobrok és festmények. /mti/

i cs/mz ie
00.12 120883 1236

-.-

sb0006 4 160 mtib1006

famüves alkotóház épül zalaegerszegen

1983. augusztus 12. - famüves alkotóház épül zalaegerszeg közkedvelt szabadidő központjában, a gébári tó partján. a betontalpaton álló kisebbfajta fapalota a helyi tanács és a városi művelődési központ kezdeményezésére jelentős társadalmi összefogással készül: sokat segítettek a város üzemeinek dolgozói, építőipari szakközépiskolájának diákjai is, de a munka dandárját a zalai fafaragó stúdió tagjai, valamint a zalaegerszegi művésztelep alkotói vállalták.

az idén nyáron az iparművészeti főiskola másodéves belsőépítész hallgatói, a budapesti képző- és iparművészeti szakközépiskola harmadikos tanulói is kivették részüket a berendezések elkészítéséből. a napokban már a befejező munkálatokhoz láttak hozzá

az ország különböző részeiből érkezett, illetve a megyebeli építészek, szobrászok, fafaragók, festőművészek, belsőépítészek, kertészek. az alkotóház, amelynek alagsorában a különböző műhelyek, földszintjén az ugynevezett közösségi tér, a konyha és a mosdók lesznek, galéria részén pedig a hálók kaptak helyet, télen, nyáron nyitva tart majd. nemcsak a város hagyományos nyári faszobrászművésztelepének otthona lesz, hanem egész éven át várja a fával dolgozó alkotókat, s népi iparművészeti - szövő, faragó, fazekas - továbbképzéseket, kiállításokat is tarthatnak benne. /mti/

tas/kné/az/mz ie
00.13 120883 1365

--

sb0007 4 160 mtib1007

ipartörténeti muzeum a lábatlani vasbetongyárban

1983. augusztus 12. - a hazai cement- és vasbetongyártás történetét bemutató muzeumot nyitottak a lábatlani vasbetongyárban. az ország üzemeiben, levéltáraiban, muzeumaiban sok éves munkával gyűjtötték össze az írásos és tárgyi emlékeket a lábatlani üzem dolgozói. a muzeumot a gyár udvarán álló műemlék jellegű társadalmi munkával felújított épületben rendezték be.

a muzeum látogatói megtudhatják, hogy hazánkban a múlt század elején, a ferenc-csatorna építésénél alkalmazták először betont, s akkoriban ez nagy nemzetközi érdeklődést váltott ki. az írásos dokumentumok között egy 1895-ből származó térkép már jelzi az első hazai cementgyárat, amelynek építése walla józsef nevéhez fűződik. a tárgyi emlékek között különösen értékesek az egykori kézi betongyártásnál használt munkaeszközök, szerszámok.

a bemutatott anyag csak kis része annak, ami még az ország üzemeiben fellelhető, ezért a lábatlani gyár dolgozói folytatják az ipartörténeti emlékek gyűjtését, és folyamatosan bővítik muzeumuk anyagát. /mti/

ráb/wné/az/mz ie
00.14 120883 1104

--

sb0008 4 150 mtib1008

csinosodnak a postahivatalok

1983. augusztus 12. - az év végéig ötven fővárosi postahivatalban végeznek el kisebb-nagyobb felújítási, átalakítási munkálatokat a posta ugynevezett csinosítási programja keretében.

a program célja, hogy a budapesti postahivatalok helyiségeit esztétikusabbá, kellemesebbé tegyék. eddig 30 fővárosi nagyforgalmu postahivatalt szépítettek meg: festettek, mázoltak, felújították az elavult berendezéseket, s virágokkal, dekorációkkal tették hangulatosabbá a helyiségeket. a program során egyuttal egységesítik is a postákat: azonos feliratokat helyeznek el, egységes munkahelyeket alakítanak ki, a közönséget pedig nemzetközileg is elfogadott piktogramokkal tájékoztatják. az új postahivatalokat már eleve a korszerű igényeknek megfelelően alakítják ki, ilyenekkel elsősorban a most épülő lakótelepeken találkozhat a lakosság.

a tervek szerint 1985 végéig a főváros valamennyi - jelenleg 140 - postahivatala megújítva, megszépülve várja az ügyfeleket. /mti/

bi/kö/sl/mz ie
00.14 120883 1026

--

sb0009 4 160 mtib1009

a balesetek csökkentésére: szigorubban büntetik a szabályok megszegőit

1983. augusztus 12. - a balesetek csökkentése érdekében a MÁV pécsi és szombathelyi igazgatóságának képviselői - a zala vasúthálózat gazdája - a közelmúltban felülvizsgálták azokat a vasúti kereszteződéseket, ahol tömegközlekedési eszközök, autóbuszok közlekednek. megállapodtak abban, hogy a nagyobb biztonság érdekében az átjárók közeléből eltávolítanak minden kizárólag zavaró tárgyat. a fényoszlopok és más műszaki berendezések folyamatos üzemképességének fenntartására mind a két igazgatóságon hibaelhárító gyorsszolgálatot szerveztek. ezentúl szigorubban ítélik meg a tilos jelzésnél a vasúti síneken áthaladó szabálytalankodó járművezetőket. aki a tilalmat megszegi, szabálysértést követ el, s a bírság határa 10 ezer forintig terjedhet. az intézkedés szeptember elsején lép hatályba. a rendőrség a közlekedési figyelem javítása érdekében technikai eszközök alkalmazásával is szigorítani fogja az ellenőrzést a fényoszlopokkal ellátott vasúti átjárókban. a balesetek megelőzésére tett rendőrségi erőfeszítéseket a MÁV és a Volán is támogatja, saját területükön szigorítják az intézkedéseket. /mti/

tóa/kné/ká/mz ie
00.15 120883 1205

--

sb0010 4 150 mtib1010

mélyhűtött csemegekukorica

1983. augusztus 12. - megkezdődött a csemegekukorica-idény a székesfehérvári hűtőházban, ahol a tervek szerint kétezernégyszáz tonnát készítenek a külföldön igen keresett s a nyugat-európai országokban kedvező áron értékesíthető termékből. a tavalyi üzembe helyezett, számítógép-vezérlésű feldolgozó, morzsoló, osztályozó és csomagoló automatákon naponta hatvan tonnányi készül az izletes, finom csemegeből. a tiz-husz kilogrammos zacskókba csomagolt mélyhűtött kukorica kilencven százalékát exportálja a mirelitüzem: ausztriába, dániába, finnországra, norvégiába és az nszk-ba szállítja. /mti/

dáv/kö az ie
00.15 120883 0648

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

kékszőlőfeldolgozó villányban - exportminőségű vörösborral törlesztik az új üzem árát

1983. augusztus 12. - elkészült villányban, a vörösborok hazájában az ország legkorszerűbb kékszőlőfeldolgozó üzeme. az idei szüreten már ebben erjesztik a borvidék jellegzetes szőlőfajtájának, az oportonak a termését. nyolcvanmillió forintba került az új üzem, a beruházási költségeket az ott készült exportminőségű vörösbor árából törlesztik a borgazdasági kombinát. a fejlesztés eredményeként ugyanis kétszeresére nő a feldolgozóteljesítmény, és tovább javul a villányi vörösbor minősége.

tekintettel arra, hogy itthon és külföldön fokozódik a kereslet a nemes vörösborok iránt, az utóbbi években 250 hektárral gyarapították a gazdaságok kékszőlőültetvényeik területét legdélibb - mediterrán jellegű - borvidékünkön, villányban és környékén. a borgazdasági kombinát tavaly és az idén további száz hektáron telepített, illetve telepít bőhozamu, jó minőségű fajtákat. a szőlőterület növekedése és az átlagtermés emelkedése tette szükségessé az új üzem létrehozását, benne nemcsak a kombinát, hanem a partner tsz-ek termését is feldolgozzák.

az interinvest külkereskedelmi társulás nagy összegű fejlesztési kölcsönrel járult hozzá a villányi beruházáshoz. a kombinát ennek fejében vállalta, hogy 1984-től évi 16 ezer hektoliterrel növeli a tőkés országokba irányuló vörösborszállítmányait, és ennek ellenértékéből fizeti vissza a kölcsönt. az üzemben olyan új - olasz

- technológiát alkalmaznak, amely lehetővé teszi, hogy az eddiginél rövidebb idő alatt feldolgozzák a termést, és a szinanyag teljes mennyiségét kinyerjék a kék cefréből.

az új üzem működése visszahat a szüretre, kedvezően befolyásolja a munka szervezését. eddig ugyanis mindig korán meg kellett kezdeni a kékszőlő szedését, mert a régi feldolgozó üzemnek szűkös volt a teljesítménye, ezentul viszont a minőség szempontjából legjobb időben szüretelhetnek. az üzem „lelke”, a tizenhárom méter magas erjesztőtorny, amelyben a cefrét forgatják, és mozgás közben teljesen kioldódik belőle a szinanyag. ennek eredményeként - a korábbi öt-hat nap helyett - két nap alatt tökéletesen lezajlik az erjedés. /mti/

igó/bné/az/mz ie
00.16 120883 2208

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

megfelelő zöldség-gyümölcs kínálat a hétvégére

1983. augusztus 12. - általában megfelelő piaci kínálat ígérkezik a hét végére és a jövő hétre. a zöldség egyesülés tájékoztatása szerint néhány cikkből, mint a nyári almából, a körtéből, a káposztából valamivel kevesebbet kínálnak az üzletek a keresettnél, ugyanakkor szőlőből, görögdinnyéből, burgonyából igen bőséges lesz a felhozatal. az árak viszont valamivel magasabbak, mint tavaly ilyenkor, bár néhány termék, mint például a vöröshagyma olcsóbb, a paradicsomot és a nyári almát pedig ugyanannyiért kínálják.

a száraz hónapokat a zöldségfélék megsínylették. a kényszerérés után a szokásosnál előbb, már most lefutóban van a karfiol, a kelkáposzta és a fejeskáposzta. ez utóbbiaknál azonban csupán átmeneti mennyiségi csökkenésről van szó, az elmúlt napok esőzése igen jól jött a későbbben érő fajtáknak, így egy-két hét múlva ismét nagyobb mennyiségben árulják majd e termékeket. különösen a fejeskáposztára hatott kedvezően a csapadék. uborkából megfelelő mennyiségben árulnak a piacokon, üzletekben, ám a szárazság a minőségnek nem kedvezett, a szemek egy része pufók, görbe. jó a kínálat paradicsomból, bár az esők némiképp későn jöttek az ültetvényekre, ez azonban jelenleg még nem érződik a termésen, s a minőség is megfelelő. paprikából viszont kisebb hiánnyal kell számolni, szerencsére ez csak átmenet, a jövő héten szedhetik ugyanis már a magról ültetett későbbben érő bogycat. az esős, meleg időjárás gyorsította az érést, így két héttel korábban érkezik el szezonja.

1983.08.12.

a gyümölcsök közül a sárgadinnye szezonja befejeződött. görögdinnyéből viszont most van a főszezon, bőséges a felhozatal, eddig az idén 2500 tonnával nagyobb mennyiséget vásároltak fel a zöldért-ek, mint tavaly augusztus közepéig. a száraz időjárás azonban a dinnyét sem kimélte, augusztus végére már kisebb felhozattal számolnak a kereskedők. ám amennyiben marad a mostani esővel megszakított meleg idő, úgy megújulhat a dinnye, és szeptemberben ismét nagyobb mennyiségben kínálhatják majd. mindenestre a minősége kiváló. bőséges a felhozatal szőlőből is. e gyümölcs a szokásosnál tíz nappal korábban érett. a minőség is megfelelő, igen jól tett a csapadék, a kissé már „gyűrött”, szemek megduzzadtak az esőtől. jelenleg a kardinál és a csabagyöngye fajták kaphatók többségében a piacokon. őszibarackból viszont kevesebb van, mint amennyi tavaly volt, bár a későbben érő fajták szezonja most jön majd. több kellene nyári almából és körtéből is. /mti/

kg/pá/kö sl ie
00.17 120883 2529

--

1983.08.12.

sb0013 4 150 mtib1013

bányavasut-építő géplánc a mecsekben

1983. augusztus 12. - bányavasut építő gépláncot fejlesztettek ki a mecseki ércbányászati vállalat föld alatti szállítási üzemegységének szakemberei a hagyományos felszíni vasutépítésnél is sokkal fárasztóbb fizikai munka megkönnyítésére.

a vágányfektető, építő, a kavicsaláverő és a vágánytisztító berendezésből álló gépsort az ujitók - gábor istván, imre istván, máté józsef és oletics károly - tervei alapján az üzemegység műhelyében építették meg a bányákban használatos gépek és alkatrészek - mozdony, villa, hidraulikus hengerek - felhasználásával. a három berendezéssel a vágányok nyomvonalának kialakításától, az ugynevezett tükör elkészítésétől a sínparók lehelyezésén illetve a kavicságy tömörítésén át a pálya karbantartásáig a munkafolyamat szinte minden elemét gépesítették. a vágányfektető gép a súlyos acélszalakat könnyedén és pontosan emeli a helyükre, kiegészítő berendezései révén a talpfák kicserélésére is alkalmas. a kavicsaláverő a vasutépítők talán legnehezebb fizikai munkáját, a krampácsolást könnyíti meg: husz perc alatt teljesíti egy ember munkáját. a vágánytisztító működése műszakonként harminc ember munkáját pótolja. a géplánc elemei egymástól függetlenek, önállóan is üzembe helyezhetők, s a kétkezi munkát helyettesítve számottevően meggyorsítják a föld alatti vasutépítést, egyszerűsítik a szállítási feladatokat megoldását. /mti/

kász/bné/az/gw ie

08.32 120883 1445

--

sb0014 4 150 mtib1014

kaposvár: családi házas telkek

1983. augusztus 12. - nagy az érdeklődés kaposvárott is a bértelkek iránt; ezeket a városi tanács parcellázza ki, és adja tartós használatba az igénylőknek. a 150-200 négyszögöles telkeket bérbeadás előtt közművesítik, utat, járdát építenek. az első ilyen családi házas mintalakótelep - ahol ajánlott tippstervek alapján építkezettek a bérlők -, már elkészült a füredi városrészben. nyolcvan családi házba költöztek be a lakók, év végére pedig átadják a huszonnégy lakásos sorházat is. ebben a negyedben jövőre ismét parcellázások lesznek, újabb hatvan családi ház és harminc láncház épülhet.

jelenleg a belvárosban, a herman ottó utcában kialakított telkek értékesítése zajlik. a százkét telekből nyolcvannak már van gazdája. ez az egyetlen terület, ahol nem tőpustervekhez kell igazodniuk az építőknek. szeptemberben kezdődik a toponári városrészben is a telkek kiosztása. itt hatvan családi házból álló mintalakótelep épül majd.

egy-egy telek négyszögölenkénti ára általában nyolcszáz-ezer forint. az igényjogosultaknak azonban nem kell érte ennyit fizetniük. aki ~~ot~~s lakásra jogosult, az a telekárból negyven-ötven százalék kedvezményt kap, s részesülhet vállalati támogatásban is. a tanácsi értékesítésű lakásra jogosultak esetében a telekárnak csak a husz százalékát kéri a városi tanács. /mti/

dán/hné/az/gw ie

08.44 120883 1381

..-

sb0015 4 150 mtib1015

pályázat lakónegyed rehabilitációjára

1983. augusztus 12. - tervpályázatot irtak ki debrecen központjának, egyszersmind legrégebb városrészének, a péterfia utca környékének rehabilitációjára. a mai péterfia utca már az 1300-as években megvolt; az itt lévő épületek zöme többször is leégett, míg végül kialakult a máig is fennmaradt sajátos hangulatu negyed, melynek területe csaknem tizenhárom hektár. a városrészben jelenleg ötszázhárom lakás van, ebből csupán negyvennégy jó állapotban, háromszázöt megfelelő, a többi elavult. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium s a városi tanács pályázati kiírásban kikötötték, hogy a lakásszámot meg kell tartani, sőt kismértékben növelni, bővítésre az ugynevezett tömbbelsőknak adnak lehetőséget. a pályaművek díjazására összesen hatszázezer forintot fordítanak. /mti/

szü/éva/az/gw ie

08.58 120883 0851

..-

sb0016 4 170 mtib1016

nagykócsagok, gulipánok a fertőn

1983. augusztus 12. - a nagykócsagok népes seregei lepték el a fertő tó magyar oldalát; napközben a környező tarlókon keresnek táplálékot, az éjszakára pedig visszavonulnak a nádasok övezte kis öblökbe.

szép számmal tartózkodnak a tó magyar oldalán kanalas és vörös gémekek. az idén először a gulipánok is megtelepedtek a fertőn. a természetvédelmi szakemberek abban bíznak, hogy nem átmeneti vendégnek érkeztek, hanem véglegesen megtelepednek és költenek is itt. /mti/

cser/sza/az/gw ie

09.05 120883 0543

..-

sb0017 t ö r ö l v e ! ! ! !

✍

sb0018 4 170 mtib1019

izzik a galagonya

1983. augusztus 12. - izzik a galagonya a nyári verőfényben. a nagy kiterjedésű ormánsági legelőkön - a közelgő ősz jeleként - téglapirosra érett a cserjék gyümölcse. az idén különösen sok termett belőle, mint megannyi parázsszem tüzel a tömérdek élénkszinű bogycsücsökben. a galagonya hajdan a jószágot legeltető pásztorgyerekek csemegéje volt. a népi gyógyászatban is alkalmazták: gyümölcsét alkoholba áztatva szívbetegek orvosságaként használták. az ormánsági emberek közül sokan gyűjtik most is a galagonyát, a belőle főzött teával a magas vérnyomást, az érlelmeszesedést és a gyomorgörcsöt gyógyítják. /mti/

igó/bén/az/gw ie

09.40 120883 0670

--

sb0019 4 160 mtib1021 /közönségszolgálat/

a hétvége kulturális programjából

1983. augusztus 12.

szombat:

-----

a nemzeti galéria barokk termében délután 4 ókor a corelli kamarazenekar hangversenyezik.

a zalka máté téren délután 5 órakor hubay miklós szőrmókus című darabját tekinthetik meg az érdeklődők.

pilisborosjenőn déli 12 órakor kezdődik, és éjjel tart a nagyszabású popkoncert, amely az első ilyen jellegű esemény magyarországon. a programban alvin lee gitáros és zenekara, a kft, az east, a set the tone, a predator /fenevad/ együttes, s az est fénypontjaként a nazareth koncertjét hallhatják a jelenlévők.

egerben a szépasszony-völgyben szombat és vasárnap délután 5 órakor neves megyei hagyományörző együttesek mutatkoznak be. tatán a várudvarban este 7 órakor a budapesti kecskés együttes barokk hangversenye hallható.

a velencei tavi sétahajón, amely az agárdi mólótól este 8 órakor indul, a sárosdi citerazenekar szórakoztatja az utazóközönséget. buzsákon szombat-vasárnap tartják a hagyományos bucsut: a programban folklór-előadások, csipkekészítési bemutató, népművészeti kirakodóvásár szerepel.

vasárnap:

-----

a halászbástyán délelőtt 11 órakor a zrinyi miklós katonai akadémia fuvószenekara ad térzenét.

a budapesti történeti muzeumban délelőtt fél 12 órakor az mn központi szimfonikus zenekar koncertezik.

a patakyló István művelődési központban délután 4 órakor játékos mozgás-show várja a gyerekeket.

a nemzeti galériában délután 6 órakor kezdődik a vi. nemzetközi gitárfesztivál gálakoncertje.

szegeden a kiskundorozsmai szélmalomnál egész napos népzenei találkozót rendeznek.

a veszprémi vásárocsarnokban reggel 8 órakor népművészeti bemutató és vásár kezdődik, melyben hagyományörző együttesek valamint a summások néptáncgyüttes mutatkozik be.

a zala megyei rádióházán délután 2-től lovasparádét láthatnak az érdeklődők jugoszláv és osztrák lovasok közreműködésével.

a siófoki üdülőhelyi klubban este 8 órakor a domino pantomim lép fel. /mti/

k/cs/bc/gw ie

10.34 120883 2030

--

sb0020 4 130 mtib1022

elhunyt lantos sándor

1983. augusztus 12 - lantos sándor, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1936-tól volt a párt tagja, életének 83. évében elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása augusztus 17-én 14 órakor lesz a rákoskereszturi új köztemetőben.

az mszmp x. kerületi bizottsága /mti/

ka/gw sn

10.38 120883 0353

--

sb0021 4 130 mtib1025

Lottószámok

1983. augusztus 12.- a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a hajduszoboszlón megtartott 32. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

8, 13, 20, 26, 89.

/mti/

ka/gw sn

11.16 120883 0240

--

sb0022 4 130 mtib1026

koszoruzási ünnepség

1983. augusztus 12. - andrásfi gyula, a magyar munkásmozgalom kiemelkedő személyisége születésének 75. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek pénteken a mező imre uti temetőben levő sirjánál.

andrásfi gyula az 1930-as években tagja volt a kommunisták magyarországi pártja budapesti bizottságának; a felszabadulás után felelős állami és párttisztviselőket töltött be, továbbá diplomáciai szolgálatot teljesített. sirjánál az mszmp budapesti bizottsága nevében borbély gábor, a pártbizottság titkára és kurucz imre, a pártbizottság végrehajtó bizottságának tagja, a tit főtitkára, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetségének képviselőjében földes lászló, a szövetség országos bizottságának tagja és németh jános, a szövetség tagja, a külügyminisztérium részéről garai róbert miniszterhelyettes és novák györgy, a minisztérium pártbizottságának titkára, az mszmp ii. kerületi bizottsága nevében kárász győző, a pártbizottság tagja, a ii. kerületi tanács képviselőjében halász tiber elnökhelyettes, az mszmp iv. kerületi bizottsága részéről pedig závori lászló első titkár és ignác jános, a pártbizottság tagja koszoruzott.

elhelyezték a megemlékezés virágait a családtagok és a volt harcostársak is. /mti/

t cs/gw sn

11.21 120883 1287

--

sb0023 4 150 mtib1028

sikeres próbaüzem pakson

1983. augusztus 12. - a paksi atomerőmű 1. számú blokkja csütörtökön délután sikeresen befejezte próbaüzemét. a blokk 72 órán át folyamatosan teljesítette a rendkívül szigorú nukleáris és energetikai feltételeket. ez egyúttal annak a kísérleti üzemnek befejezését jelentette, amely tavaly december 28-án a

~

reaktorblokknak az országos hálózatra kapcsolásával kezdődött. a blokk ez idő alatt egy milliárd száztizennégy millió kilowattóra villamosenergia termelésével segítette a népgazdaság energiaigényének kielégítését. /mti/

bam/ka/bam/gw sn

11.27 120883 0586

--

sb0024 4 160 mtib1030

megnyilt a vii. balatoni kisgrafikai biennálé

1983. augusztus 12. - pénteken a tihanyi muzeumban megnyitották a vii. balatoni kisgrafikai biennálét. az október másodikáig nyitvatartó kiállításon több, mint ötven művész négyszázhusz alkotását tekinthetik meg az érdeklődők. az alkotók többsége a száz esztendeje született egry józsef munkásságának, szellemének állít emléket.

a kiállítók a kisgrafika számos új technikai megoldásával is felhívják a figyelmet. érdekesek a dombornyomással készült művek és a magyar népművészet motívumvilágát e műfajban megformáló alkotások. /mti/

szé/mné/az/gw sn

12.26 120883 0620

--

sb0025 4 160 mtib1031

cigány közművelődési tábor baranyában

1983. augusztus 12. - a baranyai cigány fiatalok közművelődési tábora pénteken megnyilt ujpetrén. a megyei művelődési központ meghívására a hosszuhetényi, a komlói, a márfai és a vémei cigányklubok, valamint a komlói hagyományörző cigány táncsoport tagjai találkoztak a szép erdei környezetben levő ifjúsági táborban. a többnapos program elsődleges célja az, hogy bővítse a dolgozó és a tanuló cigány fiatalok kulturális ismereteit, elsősorban a cigány népzene és néptánc körében. a táborozók találkoznak cigány alkotókkal és előadókkal, s a komlói hagyományörző együttes bemutatót tart számukra.

a mostani találkozó után újabb tábor nyílik az ujpetrei parkerdőben: a baranyai cigány gyerekek olvasótábora. programja eltér a hagyományos magyar és nemzetiségi olvasótáboroktól, amennyiben nemcsak az irodalmi nyelv művelésére ad lehetőséget, hanem általános ismereteket is nyújt.

olyan hatodik, hetedik és nyolcadik osztályos gyerekeket gyűjtenek egybe, akik tovább akarnak tanulni középiskolában, hátrányos helyzetükből eredően azonban felkészületlenek még. szaktanárok foglalkoznak tehát velük, s a tárgyi ismereteken túlmenően eligazítják a kisdíjakokat olyan dolgokban is, hogy miként lehet eredményesebben tanulni és miként kell a könyvtárat használni. a tábor önmaga - a napirend, a közösségi élet, a feladatmegosztás - is felkészülést nyújt a majdani középiskolás kollégiumi életre. /mti/

igó/bné/az/gw sn

12.38 120883 1482

--

sb0026 4 130 mtib1032

halálos balesetek

1983. augusztus 12.- felsőszentiván külterületén gombos lászlóné 32 éves méhkeréki lakos személygépkocsival áttért az uttest bal oldalára és ott összeütközött egy tehergépkocsival. az ütközés után a tehergépkocsi az árokba borult. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül kozma jánosné 74 éves nyugdíjas, méhkeréki lakos kórházba szállítás közben meghalt, a személygépkocsi vezetője és három utas pedig könnyű sérülést szenvedett.

dunaujváros belterületén domonkos tiber 19 éves villanyszerelő, helyi lakos személygépkocsijával egy villanyoszlopnak ütközött. a baleset következtében domonkos könnyű sérülést szenvedett, utasa hanák istván 28 éves betanított munkás, dunaujvárosi lakos a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a baleset oka gyorsajtás volt.

hajduböszörmény belterületén fekete imre 21 éves asztalos, helyi lakos motorkerékpárjával letért az uttestről és felborult. a motorkerékpáros kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint fekete imre nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

érd belterületén kovács istván 25 éves lakatos, érdi lakos motorkerékpárral letért az uttestről és egy fának ütközött. a baleset következtében kovács istván a helyszínen meghalt, utasa pedig súlyos sérülést szenvedett. a motorkerékpáros figyelmen kívül vezetett.

somogy megyében, szenyér községben a tapsonyi rákóczi mgtsz szarvasmarha telepén egy elszabadult bika felöklelte az ott dolgozó csécs józsef 82 éves nyugdíjas, helyi lakost. az idős ember belehalt sérüléseibe. /mti/

és/ka/ár/gw sn

12.44 120883 1616

--

sb0027 4 180 mtib1033

pécs: a városi tanács vb ülése

1983. augusztus 12. - pécsen több mint harmincezer idős ember él, s közülük minden hetedik-nyolcadik rászorulna valamilyen formájú szociális gondoskodásra. az ő helyzetükről tanácskozott pénteki ülésén a városi tanács végrehajtó bizottsága.

a testület úgy foglalt állást, hogy - az igények különbözőségének megfelelően - fejlesztik a nyugdíjasházi, a szociális otthoni, az öregek napközi otthoni és a házi szociális gondozói ellátást. az egyik új városrészben már meg is kezdődött az első pécsi nyugdíjsház építése; egy év múlva készül el és 123 kétszemélyes lakás lesz benne. még a mostani tervidőszakban megépít a tanács egy új, százötven személyes szociális otthont, majd a következő terveciklusban további százötven hellyel bővítik az intézményt. ezen túlmenően - széles körű társadalmi összefogással - gyarapítják a szociális otthoni helyek számát, amihez a vöröskereszt kezdeményezésére kétfélmillió forinttal járultak hozzá eddig a szocialista brigádok, üzemi közösségek.

új gondozási formaként jött létre tavaly a városbeli öregek első hetes napközi otthona, főképpen a hozzátartozók nélküli fekvőbetegek számára. egyelőre husz idős embert tudnak így módon ellátni, s a végrehajtó bizottság most úgy határozott, hogy megkésztetik az intézmény helyeinek számát. pécsen - az országban elsők között: 1966-ban - kezdte meg működését a házi szociális gondozószolgálat. jelenleg majdnem kétszázötven hivatásos és társadalmi gondozó nyújt segítséget a rászoruló idős embereknek, leginkább az ebédbeszerzésben, a lakás takarításában, a háztartási teendők ellátásában. munkájuk eredményességét fokozza, hogy a házi szociális gondozószolgálat és a körzeti orvosi szolgálat szorosan együttműködik, a házi gondozónők és a körzeti ápolónők támogatják egymás tevékenységét.

a lakosság átlagos életkora folyamatosan emelkedik és mind többen kívánják igénybe venni a szociális gondoskodás valamilyen formáját, ám az intézményrendszer gyors ütemű fejlesztésének gátat vet az anyagi eszközök szűköse volta. ezért döntött úgy a testület, hogy a legkevesebb beruházási és költségvetési fedezetet igénylő házi szociális gondozószolgálatot kell nagyobb ütemben fejleszteni. mellette szól, hogy a rászoruló idős emberek is ezt a gondozási formát kedvelik leginkább, mivel megszokott otthoni környezetük elhagyása nélkül vehetik igénybe a szociális ágazat szolgáltatásait. /mti/

igó/bné/az/gw sn

13.05 120883 2449

--

sb0028 4 180 mtib1034 /közönségszolgálat/
időjárásjelentés /1. rész/

1983. augusztus 12. - az országos meteorológiai intézet jelenti
pénteken 12 órakor:

kissé változékonyabb idő

Közép- és nyugat-európában már több napja nem változik lényegesen az időjárási helyzet. ezeken a területeken az augusztus közepének megfelelő hőmérséklet, gyakori délutáni záporok, zivatarok jellemzik az időjárást. ebben a helyzetben azonban hamarosan változás kezdődik, mivel északnyugat-észak felől hűvös, nedves légtömegek indultak el közép- és nyugat-európa felé. péntek reggel a hűvös levegő első hulláma már tuljutott a skandináv-félszigeten és elérte az északi és keleti-tenger európai partvidékét. minden jel arra utal, hogy a hidegfront szombaton napközben eléri magyarországot.

csütörtökön hazánkban a duna vonalától keletre változóan, ezen belül borsod- és szabolas-szatmár megyékben erősen felhős volt az ég. ugyanakkor a dunántulon csaknem egész nap zavartalan volt a napsütés, a dunántulon 10, 12, a duna-tisza közén 7, 10, másutt 3, 8 órán át sütött a nap. az északkeleti, északi megyékben csütörtök délután többfelé volt zápor, zivatar. a lehullott csapadék mennyisége általában 2-3 mm alatt maradt, poroszlóról azonban 15 mm-t jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet általában 26, 31 fok között alakult. péntek hajnalra 13, 19 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtt északkeleten erősen felhős volt az ég, ott néhány helyen kisebb eső is előfordult. máshol folytatódott a derült, száraz időjárás. 11 órára 22, 26 fokig emelkedett a hőmérséklet.

ma 12 órakor budapesten 28 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1006 mbár, változatlan.

a balaton vizének hőmérséklete ma 11 órakor siófoknál 23 fok volt.

várható időjárás az ország területére szombat estig:

időnként erősen megnövekszik a felhőzet és ma főként keleten, szombaton másutt is várható szórványosan zápor, zivatar. az északi, északnyugati szél egyre többfelé megerősödik, szombaton a dunántulon már időnként viharossá fokozódik. a nappali fölmelegedés északnyugaton gyengül.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13 és 18 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton északnyugaton 25, délkeleten 30 fok közelében várható.

/folyt.köv./ mz
13.10 120883 2311

-. -

sb0029 4 180 mtib1035 /közönségszolgálat/
időjárásjelentés /2. rész/

várható időjárás budapesten szombat reggelig:

az időnként megnövekvő gomolyfelhőzetből helyi zápor, zivatar kialakulhat. az északi szél csak zivatar idején erősödik meg. a hőmérséklet este 21 órakor 24, holnap hajnalban 17 fok körül lesz.

várható időjárás a balatonnál ma estig:

a gyenge, változó irányú szél megélénkülő: 25-40 km/h, főként zivatar idején megerősödik: 50-55 km/h és északira fordul.

a jelzőrendszer egyelőre alapon van.

időnként megnövekszik a felhőzet és a délutáni órákban helyi zápor, zivatar kialakulhat.

a hőmérséklet csúcserőteke 28, 30, s a késő esti hőmérséklet 22, 24 fok körül valószínű.

a tó vize napközben 24, 25 fokra melegszik fel.

a duna vízállása budapestnél 328 cm, a víz hőmérséklete 18,2 fok. /mti/

mz sn

13.27 120883 0921

-. -

sb0030 4 150 mtib1037 /közönségszolgálat/

agrometeorológiai előrejelzés

1983. augusztus 12. - az elmúlt hétközepe csapadékzóna elvonulása után ismét szárazabb időjárás volt hazánk területén. a múlt hét második felében még főleg a dunántúlon gyakoriak voltak a záporok, zivatarok, a hét végén azonban már csak szórványosan fordultak elő esők, záporosók. a hét elején még baranyában észleltek jelentős mennyiségű csapadékot, másutt csupán 1-2 mm hullott, a hét közepén pedig mindenütt száraz, meleg idő volt. az eddig lehullott csapadék össz mennyisége kevés volt ahhoz, hogy a teljesen kiszáradt talaj nedvességtartalmát jelentősen növelje, a felső 50 cm-es réteg nedvességtartalma 30-40 százalék között alakul, a mélyebb rétegekben pedig semmi változás nem történt. a hőmérséklet fokozatosan emelkedett. a nappali felmelegedés a múlt hét közepén csak 15, 20 fok között alakult, éjszakára 7, 12 fokig hűlt le a levegő. a maximum hőmérsékletek a hét végére elérték a 20, 25, később a 23, 28 fokot.

az időjárás a jövő hét közepéig várhatóan a következőképpen alakul:

folytatódik az évszaknak megfelelően meleg idő, a nappali felmelegedés 23, 28 fok között alakul, a hajnali hőmérséklet 12, 17 fok között várható. változóan felhős lesz az idő, mindenütt várhatók esők, záporosók, zivatarok. egy-egy zivatar alkalmával nagyobb mennyiségű csapadék is várható.

a lehullott csapadék mennyisége nem lesz elegendő a növények optimális vízellátásához, ezért ahol lehetőség van rá, ott továbbra is öntözni kell.

a burgonya elkezdte a lombhullatását, hamarosan várható a középkorai szőlő érése. /mti/

fgy/bam/gw pr
13.53 120883 1597

--

sb0031 4 160 mtib1038

fesztiválsikerek

1983. augusztus 12. - a dél-olaszországi giffoni valle piana-ban megrendezett xiii. gyermek- és ifjúsági filmfesztiválon hármas magyar siker született. nepp józsefet életművéért tüntették ki, markos miklós rohanj velem! című filmje ezüst serleget, kovács jános cha-cha-cha című filmje közönségdíjat kapott. az indokolás szerint a cha-cha-cha volt az idei seregszemle legnépszerűbb filmje. /mti/

k tr/cs/bc/gw pr

13.57 120883 0451

--

sb0032 4 160 mtib1039

dél-szláv néprajzi gyűjtőtábor

1983. augusztus 12. - pénteken fejeződött be szombathelyen, a magyarországi dél-szlávok demokratikus szövetsége által szervezett egyhetes dél-szláv nyári néprajzi és helytörténeti gyűjtőtábor. a most harmadizban megrendezett tábor munkájában muzeológusok, pedagógusok, népművelők, egyetemi, főiskolai hallgatók, középiskolások vettek részt. a nyugat-magyarországi horvátok néprajzi hagyományait kutatták, felsőcsatáron, horvát lövőn, nardán és szentpéterfán gyűjtötték a tárgyi emlékeket, népszokásokat, népdalokat, népi táncokat, a munkásmozgalommal kapcsolatos emlékeket, dokumentumokat. néprajzi előadásokat is hallgattak, s megismerkedtek a szombathelyi falumuzeummal. /mti/

Lér/mmé/az/gw pr

14.03 120883 0742

--

sb0033 4 150 mtib1040

ujabb községek a telefon-távhangzó hálózatban

1983. augusztus 12. - a telefon-távhangzó hálózatba újabb tolna megyei községeket kapcsolnak be pénteken: tolnát, mőzsöt, fűcánkertet és dombori üdülőtelepet. megtörtént a próba-üzembehelyezése a tolna községben készített automata fűközpontnak. az új létesítménnyel együtt már huszonhét helységben van távhangzós telefonja tolna megyének. a most bekapcsolt községek a székszárdi 74-es körzetszámhoz tartoznak. /mti/

gem/kjné/az/gw pr

14.09 120883 0496

sb0034 4 150 mtib1041

harmincöt éves a dunai együttműködés - a duna bizottság sajtótájékoztatója /1. rész/

1983. augusztus 12. - a dunai hajózás rendjéről 35 évvel ezelőtt írtak alá megállapodást a duna menti országok, amelyek azóta sok hatásos intézkedést tettek a szabad és zavartalan hajózás feltételeinek megteremtésére. a jubileum alkalmából összegezte az eredményeket és vázolta a további feladatokat pénteki sajtótájékoztatóján ludovik kincel, a duna bizottság titkárságának igazgatója.

mint elmondotta, eredetileg csehszlovákia, magyarország, jugoszlávia, románia, a szovjetunió, az ukrán szszk és bulgária írta alá a megállapodást. ehhez 1960-ban ausztria is csatlakozott, és a duna bizottság titkárságának meghívása alapján az nszk közlekedési minisztériumának szakértői is részt vesznek a közös munkában.

a megállapodásnak megfelelően a dunán a hajózás valamennyi ország állampolgára és áruik számára nyitott és szabad, a kikötői és hajózási illetékek, valamint a kereskedelmi hajózás feltételei egyenlők. a duna bizottság ajánlásai alapján kidolgozták a dunai kresz-t, vagyis a dunai hajózás mindenre érvényes szabályait, jelzőrendszerét, bevezették a korszerű rádióösszeköttetést; mindez biztonságossá teszi a dunai hajózást. az érintett országok nagy erőfeszítéseket tettek a meder szélesítésére, gázlók megszüntetésére, a folyó szabályozására, hogy azzal is biztonságosabbá tegyék és gyorsítsák a forgalmat. mind a hajózást, mind a víz sokoldalú felhasználását elősegítik a vizilépcsők, melyek

létrehozására jelentős programokat valósítanak meg a duna menti országok.

immár több mint 20 ország hajói járják a dunát, s évente majdnem 90 millió tonna árut szállítanak ezen a fontos vízi úton. jó feltételek jöttek létre ahhoz, hogy a dunát európa egyik legjelentősebb hajózható víziútjaként használják ki. különösen nagy a jelentősége ennek napjainkban, amikor a vízi szállítás jelentősen segítheti az energiatakarékosabbá és az exporttermékek versenyképességének növelését. új víziszállítási technológiák is megjelentek, például az interlighter közös vállalat bárkaszállító rendszere, amely az árut teljesen zárt egységekben, uszókonténerekben továbbítja, s valamennyi duna kikötőben megteremtették a bárka fogadás és -kezelés feltételeit. /folyt.köv./

sl/tr/mz

14.16 120883 2292

sb0035 4 150 mtib1042

harmincöt éves ... /2. rész/

a bárkákat a dunán vontatják, majd bárkaszállító hajókon fuvarozzák tovább a tengereken és az óceánokon a többi kontinensre.

mint mondotta, továbbra is az a legfontosabb feladat, hogy mederszabályozással, gázlók megszüntetésével, s a kikötők korszerűsítésével még jobb körülményeket teremtsenek a dunai hajózáshoz.

a duna bizottság támogatja a belvizi hajózás kérdéseivel foglalkozó nemzetközi szervezeteknek az egységes európai víziúthálózat kialakítására irányuló kezdeményezéseit. a bizottság képviselői is részt vesznek azokban a szakértői csoportokban, amelyek a hajókra vonatkozó műszaki előírások, a hajóokmányok, a belvizi hajózási szabályzatok és jelzőrendszerek egységesítésén munkálkodnak, továbbá amelyek összeállítják a víziutak jegyzékét, és a nemzetközi jelentőségű víziút-összeköttetéssel foglalkoznak. nagy érdeklődéssel kísérik a duna-rajna-majna, a duna-odera-elba, továbbá a dnyeper-visztula-odera összeköttetés megteremtését célzó terveket, munkálatokat. a jugoszláv és a görög kormány kezdeményezésére felmerült a duna és az égei-tenger közötti összeköttetés megteremtésének gondolata is: az ezzel kapcsolatos célszerűségi tanulmány első része már elkészült, amit elfogadott az európai gazdasági bizottság. e tanulmány készítésében a duna bizottság egyik magyar szakembere is részt vett.

egy kérdésre válaszolva az előadó elmondta, hogy az NSZK - amely jelenleg szakértői szinten meghívás alapján vesz részt a Duna Bizottság tevékenységében - mint dunamenti ország, a Bizottság teljes jogú tagjává válhat, ha azt igényli és elfogadja a Bizottság működésére vonatkozó szabályokat. /mti/

sl/tr/mz pr

14.19 120883 1678

--

sb0036 4 130 mtib1043

mozgalom anyanyelvünkért - védnökségi ülés budapesten

1983. augusztus 12. - az anyaországi és a külországi magyarság közötti kapcsolattartásnak, anyanyelvünk és nemzeti kultúránk szolgálatának folyamatosan működő intézménye az 1970-ben életre hívott anyanyelvi konferencia, amely „nemzetközi”, tanácskozásait négy évenként tartja. az anyanyelvi mozgalom öt kontinensre kiterjedő munkáját - a konferenciáktól kapott megbizatással - az 50 tagú védnökség szervezi, koordinálja. soraiban fele-fele arányban foglalnak helyet külföldről is, itthonról is nyelvészek, irodalmárok, tudósok, művészek, s a magyarságtudat ápolásának más munkáival a legutóbbi, sorrendben IV. anyanyelvi konferenciát pécsen rendezték 1981 nyarán, a következő várhatóan 1985-ben tartják magyarországon. most, a két esemény közötti „félidőben”, a mozgalom eredményeiről számadást, további programjáról számvetést készítenek az anyanyelvi konferencia védnökségének hétfőn budapesten megkezdődő ülésén.

ez a tanácskozás arra hivatott, - mondták az mti tudósítójának a magyarok világszövetségénél -, hogy a folyamatosság jegyében előkészítse az V. konferenciát. a védnökség ülése négy napig tart az építő szakszervezetének székházában, s a napirendi témák átfogják a külországi magyarokkal sokszálan kiépült kapcsolatokat egész rendszerét; így felölelik a pedagógiát, a kultúrát, a nyelvészetet, az oktatás tartalmi tárgyköreit, módszertani kérdéseit.

a világ számos országára kiterjedő, az ott élő magyarokat összefűzni igyekvő anyanyelvi mozgalom támogatásával - hangsúlyozták az mvsz-nél - a magyar népköztársaságnak nem célja, hogy saját törekvéseit és ideológiáját azokra kényszerítse, akik - mondhatni száz- és százazrek - ebben a mozgalomban részt vesznek. a cél az, hogy a közös tevékenység során, az anyanyelvi mozgalomban a magyar kultúra ápolása útján alakuljon ki, fejlődjön a tisztességes emberi lojalitás a mai Magyarország iránt. közösek az érdekeink, egymásra

H'

vagyunk utalva az anyanyelvi, a nemzeti kultúra szolgálatában. ha a magyar nép munkájával, alkotásaival tisztességgel helytáll a világban, mint ahogy helytáll, teljesítményének fénye kivetül a külföldi magyarokra is. és viszont: nemzeti azonosságtudatunkat nemcsak itthon kiküzdött eredményeink, hanem a külföldön élő magyar tudósok, művészek sikerei, honfitársaink teljesítményei is befolyásolják. e közös érdekek kohója, szellemformáló műhelye az anyanyelvi mozgalom, s annak védnöksége. /mti/

i of/ka/ár/gw pr

14.20 120883 2487

--

sb0037 4 150 mtib1044

vizre tették az uszodarut

1983. augusztus 12. - a magyar hajó- és darugyár angyalföldi gyáregységében pénteken egy 16 tonna teherbírású uszódarut bocsátottak vízre. a szovjet megrendelésre készülő daru már elvégezték a szárazföldi munkálatokat, a további szereléseket a vizen folytatják.

a gyár a tervidőszak végéig - a szerződés értelmében - összesen nyolc hasonló darut szállít szovjet partnerének. egyet már átadtak, a most vízre bocsátott berendezés lesz a második a sorban. a munka ütemezése szerint jövőre három, 1985-ben pedig újabb két 16 tonnás uszódarut készítenek. egy-egy ilyen daru nyolc és fél, kilenc hónap alatt készül el, körülbelül 90.000 órai munkával. a korszerű berendezések önjárók, tehát saját hajtóműük van, s tengeri kikötőkben alkalmazhatók különféle darabáruk ki- és berakására. egyszerre 16 tonnányi árut képes egy daru felemelni, s 30 méteres körzetben mozgatni, ugyanakkor a fedélzeten 100 tonna terhet tud szállítani. külön előnye, hogy a víz szintje alatt lévő raktárterekből is ki tudja emelni az árut, s működtetéséhez mindössze 10 személy elegendő. /a régebbi típusokon 15-18 ember dolgozott/.

a pénteken vízre bocsátott daru szerelési munkálatait, a szükséges gépi és elektromos berendezések beépítését várhatóan októberben fejezik be, s akkor vontatják el a leningrádi kikötőbe, ahol a város árvízvédelmi gátjának építésénél dolgozik majd. /mti/

bi/bam/mz pr

14.30 120883 1426

H'

--

sb0038 4 150 mtib1045

nők a természettudományos életben - nemzetközi konferencia
veszprémben

1983. augusztus 12. - a nőknek a természettudományok xix. és xx. századi történetében betöltött szerepéről rendez nemzetközi konferenciát a mtesz tudomány- és technikatörténeti bizottsága az országos műszaki muzeummal együtt augusztus 16-19. között veszprémben. a nemzetközi tudománytörténeti és tudományfilozófiai szövetség /iuhs/ felkérésére rendezett tanácskozáson elsősorban történeti megközelítésből kívánják áttekinteni a nők változó szerepét a tudományos életben, a technika és az orvoslás történetében.

mint a konferencia szervezői péntek délelőtti sajtótájékoztatójukon elmondták, azért esett a választás erre a két évszázadra, mert a legtöbb országban ebben az időszakban kezdtek bővülni a nők tanulási, elhelyezkedési lehetőségei és ekkor nyílt egyre inkább mód a nők tudományos munkájára és szereplésükre a tudományos életben. ezek a változások országonként különböző módon és ütemben zajlottak, és máig éreztetik hatásukat. a konferencia célja, hogy az eltéréseket feltérképezze. különösen hasznos lehet a fejlett országokban végbement folyamatok megismerése a fejlődő országok számára, részben ennek is köszönhető, hogy a konferenciára az unesco is elküldi képviselőjét. a háromnapos tanácskozásra 18 országból összesen 113 résztvevőt várnak, és hét szekcióban 47 előadás hangzik majd el. /mti/

fgy/ka/bam/mz pr

14.33 120883 1421

--

sb0039 4 150 mtib1046 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. augusztus 12. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása vasárnap reggelig:

ausztria:

átmenetileg erősen megnövekszik a felhőzet, szorványosan záporral, zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 22, 29, vasárnap hajnalban 12, 17 fok.

h.

csehszlovákia:

átmenetileg erősen megnövekszik a felhőzet, többfelé záporral, zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 24, 29, vasárnap hajnalban 12, 17 fok.

szovjetunió:

többször erősen megnövekszik a felhőzet, sokfelé újabb záporral, zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 24, 29, vasárnap hajnalban 13, 18 fok.

románia:

időnként megnövekszik a felhőzet, szorványosan záporral, zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 26, 31, vasárnap hajnalban 13, 18 fok.

jugoszlávia:

időnként megnövekszik a felhőzet, szorványosan záporral, zivatarral. a hőmérséklet szombaton kora délután 27, 32, vasárnap hajnalban 13, 18 fok. /mti/

f gy/bam/mz pr

14.44 120883 1111

--

sb0040 4 130 mtib1047

sajtótájékoztató a győri békekonferenciáról

1983. augusztus 12.- győri rendezi meg x. konferenciáját a nemzetközi békekutató-társaság, az ipra. amint azt pénteken a pressinform budavári székházában megtartott sajtótájékoztatón simai mihály akadémikus, az előkészítő bizottság elnöke elmondta: a nemzetközi szervezet husz évvel ezelőtt jött létre, s céljaul a békekutatások meggyorsítását, a világ különböző térségeiben kialakult konfliktushelyzetek feloldási lehetőségeinek megteremtését tüzte ki. az ipra tagjai között találni pedagógusokat, fegyverkezési szakértőket, politológusokat, akiknek közös jellemzőjük, hogy tudásuk legjavát kívánják adni a béke érdekében.

simai mihály a továbbiakban arról szölt, hogy az augusztus 29-én kezdődő, s négy napig tartó tanácskozásra a világ számos országából csaknem 250 résztvevő érkezik. a plenáris üléseken áttekintik a

h.

békekutatás időszerű feladatait, s meghatározzák a soronkövetkező tennivalókat. az előadásokon főként arra keresnek majd választ, hogy az elméleti kutatások eredményei mennyiben és miként járulhatnak hozzá a békemozgalmak új fejlődési szakaszának megerősítéséhez. szó lesz arról is, hogy - a jelen nemzetközi eseményeinek ismeretében - milyen tendenciák válhatnak uralkodóvá a kilencvenes évek külpolitikájában. a plenáris üléseket követően nyolc szekcióban folytatja tovább munkáját a békekonferencia. vitavezetők irányításával több fontos rész kérdést tekintenek át: például a világgazdasági konfliktusok háboruba torkollásának veszélyét, a világpolitikai feszültséggócok felszámolásának esélyeit, s nem utolsósorban azt, hogy mit tehet az iskola a diákok békére nevelése érdekében.

a konferencia ideje alatt külön tanácskozáson vitatják meg az emberiséget leginkább foglalkoztató kérdéseket a női békekutatók. hazánk megnövekedett politikai és tudományos tekintélyének bizonyítéka, hogy az ipra hazánkat kérte fel e nagy fontosságú konferencia megrendezésére. hangsúlyozta simai mihály. /mti/

gi/ka/-ár/mz pr

14.53 120883 2008

--

sb0041 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

forgalmi változások

1983. augusztus 12. - hétfőn 11 órától utépités miatt a iii. kerületi farkastorki utat az 5-ös számú ház és a verhovina utca között szakaszosan 150-200 méter hosszban, fél szélességben lezárják. a forgalmat jelzőlámpa irányítja.

vízcsőtörés miatt a ix. kerületi tüzoltó utcát a bokréta utca és a páva utca között, valamint a berzenczey utcát az üllői uttól a ferenc térig teljes szélességben lezárták.

hétfőn üzemkezdettől a salgótarjáni utcában végzendő pályaépítés miatt a 37-es villamosok nem járnak, helyettük autóbuszok szállítják az utasokat.

hétfőn üzemkezdettől a budafok-háros és csepel művek között közlekedő hajójáratot megszüntetik.

villamospótló autóbusz közlekedik hétfőn 8 óra 40 perctől 13 óráig a 2-es villamosok helyett a garibaldi utca - jászai mari tér végállomás között; továbbá

hétfőtől keddre virradó éjszaka, 20 óra 30 perctől 4 óráig a 62-es villamosok helyett a bosnyák tér és a máv-telep végállomás között; valamint

hétfőtől csütörtökig éjszakánként 20 óra 10 perctől 3 óra 45 percig a 4-es és 6-os villamosok helyett a népszínház utca és a lágymányosi lakótelep, illetve a mórícz zsigmond körtér között, valamint a 6-os éjszakai villamosok helyett a vonal teljes hosszában. /mti/

fgy/kö bam pr
15.05 120883 1293

--

sb0042 4 150 mtib1049 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. augusztus 12. - az európai nagyvárosok szombatira várható maximális hőmérséklete:

párizs	26,
london	20,
osló	18,
stockholm	25,
helsinki	27,
berlin	24,
varsó	25,
leningrád	27,
moszkva	24,
kijev	23,
prága	25,
bécs	28,
róma	28,
madrid	26,
belgrád	29,
bukarest	29,
szófia	26,
athén	30 fok.

/mti/ fgy/kö bam pr
15.10 120883 0522

--

sb0043 4 150 mtib1051 /közönségszolgálat/

forgalomkorlátozás

1983. augusztus 12. - pénteken fél szélességben lezárták a műegyetem előtti rakpartot a petőfi-híd budai hídfője alatt, mert a fővárosi közterület-fenntartó vállalat festési munkát végez. a munkák ideje alatt ezen az utszakaszon csak egy-egy sávban haladhat a forgalom. a tájékoztatóban táblák segítik az autósokat. a forgalomkorlátozás várhatóan augusztus végéig tart.

szombaton reggel 6 órától 12 óráig az erzsébet-híd budai hídfőjénél szerelési munkák miatt lezárják az erzsébet-hídról lekanyarodó és a rudas fürdő felé haladó sávot, és csak egy sávban lehet közlekedni. a híd alatti csomópontban sárga villogóra kapcsolják a jelzőlámpákat. /mti/

fgy/kö sl pr
15.23 120883 0702

--

sb0044 4 130 mtib1052

munkásfiatalok országos találkozója

1983. augusztus 12. - a Kisz központi bizottsága augusztus 26-28-án debrecenben rendezi meg első ízben a munkásfiatalok országos találkozóját - jelentették be pénteken a Kisz kb székházában megtartott sajtótájékoztatón. a találkozóra mintegy 2 ezer fiatal várnak az ország minden részéből, hajdu-bihar megyéből, és debrecen üzemeiből pedig 8000 fiatal kapcsolódik be a programokba.

mint szilágyi Antal, a Kisz kb ifjumunkás és mezőgazdasági fiatalok tanácsai titkárságának vezetője elmondta: a munkásfiatalokra vonatkozó, tavalyi központi bizottsági határozat szellemében született a találkozó gondolata. a rendezvény egyik célja, hogy demonstrálják a munkás fiatalok tettrekészségét, egységét. a résztvevőknek lehetőségük nyílik arra, hogy megismerkedjenek a megye élvonalbeli ipari és mezőgazdasági üzemeivel, az ott élő fiatalokkal.

ágazati tanácskozásokra, fórumokra, szekciósülésekre is sor kerül. ezeken az értekezleteken a szaktárcák vezetői adnak tájékoztatást a hatodik ötéves terv időarányos végrehajtásáról és a további feladatokról. elemzik majd a fiatalok helyét, feladatait a termelési mozgalmakban, a pályakezdés gondjait, a szocialista brigádverseny tapasztalatait, a Kisz és a szakszervezetek

együttműködését, az ifjúsági érdekvédelmi munkát. az ifjúságpolitikai fórumon a Kisz központi bizottságának vezetői válaszolnak az ifjúságpolitika, a Kisz szervezeti életének időszerű kérdéseire; szó lesz a Kisz-nek a gazdasági építőmunkában való részvételéről, s az állami ifjúságpolitika továbbfejlesztéséről.

a résztvevők a szakmai programok mellett lehetőséget kapnak a kikapcsolódásra, az országrész kulturális, természeti értékeinek megismerésére. a találkozó idején játékos sportversenyeket, vetélkedőket is tartanak.

az arany bika szálló bartók-termében ötlet, 83 címmel innovációs kiállítást rendeznek, s egyebek között a termelők tanácsával közreműködve bemutatják az importtermékek helyettesítésére született ötleteket, s azokat a termékeket is, amelyekre gyártó kerestetik.

a rendezvény ideje alatt működő ifjúságpolitikai klubban megrendezik az üzemi lapok fiatal újságíróinak tanácskozását. augusztus 26-án és 27-én alkalmi postahivatal működik majd, a debreceni rádióamatőr klub pedig kitelepült rádió adó-vevő állomást üzemeltet, s a hívásokat visszaigazoló lappal ismeri el a Kisz megyei bizottsága. /mti/

t km/ka/-ár/mz pr

15.24 120883 2432

--

sb0045 4 160 mtib1054

játszóter - társadalmi munkában

1983. augusztus 12. - új játszótérteret vehettek birtokukba a gyerekek pénteken, budapesten a XII. kerületi tanács nyári napközis táborában.

a szabadság hegyen, a Fülemüle utca 8. szám alatti táborban évente csaknem ezer gyerek tölt el rövidebb-hosszabb időt a nyári vakációból. a szórakoztatásukra készített játszótéren fából faragott köztéri népi gyermekjátékokat helyeztek el. a páva, a libikóka, a mászóoszlop, a hintalovak és más hintarendszerek a jókai klub kéthetes nyári fafaragó táborában készültek, társadalmi munkában. a

gödöllői petőfi sándor művelődési központ fafaragó szakkörének tagjait a pilisi parkerdő-gazdaság látta el tölgy, kőris- és akáccfával, a játszótér berendezésében pedig sokat segítettek a xii. kerületi üzemek dolgozói. /mti/

sr/tr/-ár/mz pr

15.25 120883 0823

--

sb0046 4 130 mtib1055

koszorúzás

1983. augusztus 12. - kónyi gyula vasesztergályos, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, volt belügyminiszter-helyettes születésének 60. évfordulója alkalmából augusztus 17-én, szerdán 10 órakor a mező imre uti temetőben lévő sírjánál koszorúzási ünnepséget rendeznek. /mti/

ka/-ár/mz pr

15.28 120883 0341

--

sb0047 4 160 mtib1056

beöthy istván kiállítása

1983. augusztus 12. - beöthy istván - etienne beöthy - szobrász és konstruktor gyűjteményes kiállítása nyílt meg pénteken a budapesti történeti muzeumban.

beöthy istván 1897-ben született. budapesten végzett építészeti tanulmányokat, majd a tanácsköztársaság bukása után párizsban szobrászatot tanult, s végül a francia fővárosban telepedett le. 1930-ban rendezték meg első kiállítását. a harmincas években alapító tagja, majd elnöke volt a nonfiguratív művészet képviselőit tömörítő abstraction création csoportnak. 1938-ban budapesten megrendezte a francia és a magyar absztrakt művészetet bemutató közös tárlatot.

as

a budavári palotában 52 kőből, fából, illetve bronzból készült szobrárt, valamint 25 grafikáját tárják a közönség elé. az anyag tulnyomó többsége párizsból érkezett, a többi művet a szépművészeti muzeum, a pécsi janus pannonius muzeum, illetve a művész magyarországon élő leánya kölcsönözte. a kiállításon láthatók beöthy egészen korai, 1919-ben készült grafikái, közöttük egy síremlék terve, továbbá két szobra a főiskolai évekből. a későbbiekben, az 1920-as évek elejétől a művész eltávolodott a figuratív szobrászattól, sokkal inkább érdekelte a síkok térbeli elmozdításának számtalan lehetősége. kiállított szobrainak nagy része - az 1923 és 1959 közötti időszakból - ezt a törekvését reprezentálja.

a tárlatot október 24-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

t cs/-ár/mz pr

15.33 120883 1468

--

sb0048 4 130 mtib1057

iskolaépítés kisz-védnökséggel

1983. augusztus 12. - védnökséget vállalt a kisz szolnok megyei bizottsága az általános iskolák építése, bővítése felett. a védnökségi operatív bizottság pénteken szolnokon tartott alakuló ülésén elmondták, a vállalkozás fő célja az, hogy meggyorsítsák az 1985 végéig tervezett tanterem építését. azt szeretnék, ha a tervidőszak végéig 52 új tanterem készülne el, illetve javítaná a megyében az oktatás feltételeit.

a kisz megyei bizottságának irányításával minden városi és járási területen részletes programot dolgoztak ki. karcagon például kommunista műszakok, hulladékgyűjtési akciók és a szanálásra ítélt házak lebontásáért, anyagáért kapott pénzzel járulnak hozzá a fiatalok egy nyolctantermes iskola és a sportcsarnok építéséhez. szolnokon a széchenyi lakótelep harmadik iskolájának létrehozását társadalmi munkával segítik. hasonló terveik vannak a jászberényi járás ifjúkommunistáinak is. a fiatalok önálló kezdeményezései mellett a kisz megyei bizottsága a szakszervezetek megyei tanácsával közösen félmillió forint összegben téglajegyvet bocsát ki, amelyet 10 forintos címletekben az üzemi, intézményi kisz-szervezetek vásárolhatnak meg. a téglajegyek eladásából szerzett pénzüsszeget fordítják. /mti/

laz/kö kz pr

15.33 120883 1338

as

--

sb0049 4 150 mtib1058 /közönségszolgálat/

turaajánlatok /1. rész/

1983. augusztus 12. - a természetbarát szervezetek augusztus 13-án, szombaton az alábbi turákat rendezik:

angyalföldi természetbarát és testedző egyesület:

fürdőtúra agárdra. találkozás 8 órakor a déli pu-on. vezető: ravasz miklós.

Lapkiadó vállalat se:

balatonfüred. találkozás 6.30 órakor a déli pu-on. vezető: ugron magdolna, vicsek jános

óbudai petőfi se:

vértesszőlős - tata. találkozás 6 órakor a keleti pu-on. vezető: dénes mária.

orvosegyetem se „gyopár”:

rejtett utakon - ismert tájon a budai-hegységben. találkozás 9 órakor a batthyány téren. vezető: alapi károly.

tipografia testedző egyesület:

martonvásár: séta a kastélyparkban és a beethoven-émlékmúzeum megtekintése. találkozás 7.45 órakor a keleti pu-on. vezető: schneider józsef.

miköv se:

autótúra: szelidi-tó - kalocsa. találkozás 7.15 órakor soroksáron a hősök terén. vezető: gaál jános.

augusztus 14-re, vasárnapra tervezett turák:

angyalföldi természetbarát és testedző egyesület:

budai-hegység. találkozás 9 órakor a moszkva téren. vezető: csibi lászló.

budapest sport egyesület:

H

-----
budai-hegység. találkozás 10 órakor a moszkva téren. vezető: benkó judit.

építésügyi és városfejlesztési minisztérium: (sk)

vértesszőlős - remeteség - tatai erdők - öreg tó - tóvároskert. találkozás 7.45 órakor a keleti pu-on. vezető: dr. varga károly.

/folyt.köv./ mz
15.34 120883 1831

..-

sb0050 4 150 mtib1059 /közönségszolgálat/

turaajánlatok /2. rész/

északbudapesti pedagógus sk:

veresegyházi fürdőtúra. találkozás 8 órakor a nyugati pu-on. vezető: kéri mária.

ibusz se:

séta a szigetmonostori erdőben - horány. találkozás 8 órakor a batthyány téren. vezető: csercsits józsefné.

gázművek mte:

könnyű tura a budai-hegységben: farkasrét - ördögrom - irhásárok - makkosmária - budakeszi. találkozás 8.30 órakor a moszkva téren. vezető: németh viktor.

kövdsz „vörös meteor” természetbarát egyesület:

tatabánya-alsó máv-megálló - turul emlékmű - hidegkut - agostányi arborétum - tata. találkozás 7.45 órakor a keleti pu-on. vezető: ungerleider jános.

óbudai petőfi se:

1./ nagymaros - szent mihály-hegy - zebegény - törökmező - kismaros. találkozás 7 órakor a nyugati pu-on. vezető: bakay ferenc.

2./ kaposvár: nyílt fotóséta. találkozás 7 órakor a déli pu-on. vezető: forgách sándorné.

H

óbudai spartacus turista egyesület:

nagykovácsi - amma erdészház - telki. találkozás 8 órakor a moszkva téren. vezető: pesta lajos.

orvosegyetem sc ,,gyopár,,:

1./ szentendrei-sziget: alsógöd - horány - surány - pokolcsárda. találkozás 7.45 órakor a nyugati pu-on. vezető: székely lajos.

2./ budaörsi kopáros. találkozás 9 órakor a 40-es autóbusz mórlicz zs. körtéri végállomásán. vezető: görös istván.

tipografia testedző egyesület:

1./ fürdőtura: pilisszentlászló - lepence patak völgye - lepencei strandfürdő - gizellatelep - szentendre. találkozás 7 órakor a batthyány téren. vezető: trébel józsef.

2./ budai-hegység. találkozás 9 órakor a 65-ös autóbusz szépvölgyi uti végállomásán. vezető: lakatos lajosné

/folyt.köv./ mz
15.37 120883 1944

--

sb0051 4 160 mtib1060

fiatalok kiállítása hódmezővásárhelyen

1983. augusztus 12. - pénteken a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumban megnyílt a 18. mártélyi országos ifjúsági képzőművészeti tábor záró kiállítása. a tehetséges fiatalok továbbképzését szolgáló kéthetes tábornak száz lakója volt. kislétszámú csoportokban, jeles képzőművészek irányításával dolgoztak. a legszebb munkáikat bemutató záró kiállításon több mint 100 festményt, vázlatot, tanulmányt, kisplasztikát tekinthetnek meg az érdeklődők. fényképeken mutatják be a mártélyi tábor tölgyfából faragott új diszkapuját, a táborban és a mártélyi kempingben felállított faragott játékokat, és az egyik csongrád megyei ifjúsági intézménynek ajándékozott diszszlopot. a kiállítást három hétig látogathatják az érdeklődők. /mti/

dén/f/kö kz pr
15.38 120883 0798

H'

--

sb0052 4 150 mtib1061 /közönségszolgálat/

turaajánlatok /3. rész/

vasas sc:

1./ nagykovácsi - bükkös-árok - antónia-árok - nagykovácsi. találkozás 7.30 órakor az 56-os autóbusz hüvösvölgyi végállomásán. vezető: koncsek jános.

2./ budai-hegység. találkozás 9 órakor a moszkva téren. vezető: frankó andrás.

miköv se:

tatai kirándulás. találkozás 7.45 órakor a keleti pu-on. vezető: gaál jános. /mti/

f gy/bam/mz pr

15.38 120883 0438

--

sb0053 4 150 mtib1063

megnyílt az ipari textilművészeti biennálé szombathelyen

1983. augusztus 12. - pénteken nyílt meg szombathelyen, a savaria muzeumban a hatodik ipari textilművészeti biennálé. a mai korszerű ipari textilművészet seregszemléjén huszonhét textilgyár, szövetkezet textiltervező művészeinek termékei, alkotásai láthatók. a művelődési és az ipari minisztérium, a képző- és iparművészeti lektorátus és a savaria muzeum védnökségével megrendezett biennálé most a hatodik alkalommal nyújt a textilművészeknek bemutatkozási lehetőséget a vasi megyeszékhelyen.

a mostani kiállítás a gyermek és a textil címet kapta; olyan pályaművek készítésére serkentették a biennálé rendezői, szervezői az iparban dolgozó textilművészeket, melyek a gyermekek számára készülnek. a munkák között a szövött, nyomott ruhaanyagok, konfekcionált gyermekruhák, steppelt, variálható játszószőnyegek, párnák, gyermekbutonnyuzatok és gyermekszoba-függönyök, játékok, iskolatáskák egyaránt megtalálhatók. a kiállításon hetven művész alkotásait, termékeit mutatják be.

H'

a zsüri az elfogadott pályaművek készítői közül tizennégy művészt díjazott: hat biennálé-díjat adományozott és nyolc művészt részesített munkadíjban, jutalomban. biennálé-díjat nyert: arday ildikó, erdei irma, molnár mária, szilasi anna, szelnokiné letanovszky klára és vránich rozália. a nagyszámu érdeklődő jelenlétében megnyílt biennálén a díjakat bors zoltán, a vas megyei tanács elnöke adta át. a kiállítás október 2-ig tekinthető meg.
/mti/

Lér/mné/az/mz pr

16.05 120883 1529

sb0054 4 160 mtib1065

miháltz pál gyűjteményes kiállítása szentendrén

1983. augusztus 12. - pénteken a szentendrei képtárban megnyílt miháltz pál festőművész gyűjteményes kiállítása. a tárlat anyagát abból a csaknem 400 olaj- és pasztell-képből, valamint akvarelléből és grafikából állították össze, amelyet a művész két évvel ezelőtt a városnak adományozott. a legrégebbi kép 1921-ből, a legújabb 1982-ből való. a tárlat így átfogó képet ad miháltz pál munkásságáról. a művész 52 éve szentendrén tölti nyarait, gyakran és szívesen örökíti meg a várost, a tájat, az embereket. /mti/

gál/kz/mz ie

16.53 120883 0593

As

sb0055 4 130 mtib1066

maróthy lászló látogatása a balatonboglári állami gazdaságban

1983. augusztus 12. - maróthy lászló, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára pénteken somogy megyébe, a balatonboglári állami gazdaságba látogatott.

a vendéget tanai imre, a somogy megyei pártbizottság titkára, varga-sabján lászló, a kisz központi bizottságának titkára és nagy-istók lászló, a ^(kisz kb) építőtáborok ^(bizottságának) titkára fogadta.

a megye életéről tanai imre tájékoztatta a vendégeket, majd mészáros győző, az állami gazdaság igazgatója számolt be a gazdaságban végzett munkáról, s arról a fontos szerepről, amelyet a nyári ifjusági építőtáborok játszanak az üzem életében. mint elmondta, a kiterjedt gyümölcs- és szőlőültetvényekkel rendelkező gazdaságban ez év júniusának közepétől e hét végéig mintegy kétezer kisz-es dolgozott. többségük a gyümölcsszedésnél, válogatásnál, csomagolásnál segített, s békés, csongrád, borsod és szabolcs-szatmár megyéből érkezett. nélkülük szinte megoldhatatlan gond volna a gyümölcs szedése. a jövőben jobb szervezéssel a gazdaság és a diákok számára egyaránt eredményesebbé akarják tenni a táborokat. ezt követően varga-sabján lászló az építőtáborok országos helyzetéről tájékoztatta maróthy lászlót, aki ezután a gazdaság péntekhelyi gyümölcösét látogatta meg, végül pedig a lengyeltóti kisz táborban az építőtábori tanács tagjaival folytatott beszélgetést. /mti/

dán /hné/kz/mz ie

17.10 120883 1450

--

sb0056 4 160 mtib1067

országos fényképtárlat gyulán

1983. augusztus 12. - gyulán a dürer teremben pénteken megnyílt a 17. székely aladár országos fényképtárlat. az első díjat /a székely aladár-éremet/ baritz katalinnak ítélte oda a székely-émlékbizottság. második díjat nyert benkő imre és bóta judit, harmadik helyezést konc dezső, gyula város különdíját pedig ujhelyi istván kapta meg. az idei székely aladár-fényképpályázat valamennyi díjasa budapesti alkotó.

As

a tizenhetedik alkalommal megrendezett gyulai országos fényképtárlatra a 101 meghívott művészből 69 küldte el 265 képét, ezek közül most a legszebb 129 látható a gyulai dűrer teremben. a kiállítás szeptember 10-ig várja a közönséget. /mti/

17.14 sam/ke/kö az ie
120883 0717

--

sb0057 4 130 mtib1068 /embargó: 18 óráig!/
üdvözlő távirat

1983. augusztus 12. - losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait alhaji shehu shagari-nak, a nigériai szövetségi köztársaság elnökévé történt ujraválasztása alkalmából. /mti/

17.15 pá/kö pr ie
120883 0248

--

sb0058 4 130 mtib1070 /embargó: 18.00 óráig/
christopher dodd látogatása

1983. augusztus 12. - augusztus 10-12. között magyarországon tartózkodott christopher dodd demokrata párti szenátor, az egyesült államok szenátusa külügyi és pénzügyi bizottságának tagja. látogatása során találkozott és megbeszélést folytatott marjai józsef miniszterelnök-helyetttel, nagy jános külügyminisztériumi államtitkárral és dr. timár mátyással, a magyar nemzeti bank elnökével. dodd szenátort fogadta aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. /mti/

ka/-ár/mz ie

17.28 120883 0562

--

sb0059 4 160 mtib1069 /felhasználható: 21.30-tól!/
leningrádi balettművészek szegeden

1983. augusztus 12. - pénteken este a szegedi szabadtéri játékok dóm téri színpadán megkezdte háromnapos vendégszereplését a leningrádi állami akadémiai kirov opera és balettszínház száztagu balettegyüttese. az első este adam: giselle című fantasztikus táncjátéka szerepelt műsorukon. a balett két főszerepét galina mezenceva és konsztantyin zakalinszkij, az oszszk állami díjasai táncolták. a zenekart viktor fedotov vezényelte. a diszletek igor ivanov tervei alapján készültek.

a szovjet balettművészet jeles képviselői szombaton ugyancsak a giselle-t mutatják be. a címszerepben irina kolpakovát, a szovjetunió állami díjas népművészt láthatják majd a nézők. a partnere szergej bereznoj, az oszszk érdemes művésze lesz.

vasárnap egész estét betöltő koncertprogramot mutatnak be a leningrádiak a szegedi dóm téren. /mti/
17.29 néd/f/kö kz ie
120883 0900

--

sb0060 4 180 mtib1071 /közönségszolgálat/
időjárásjelentés

1983. augusztus 12.

változékonyabb, szelesebb idő

időnként erősen megnövekszik a felhőzet, és szórványosan zápor, zivatar alakul ki.

az északi, északnyugati szél fokozatosan megerősödik, a délutáni órákban a dunántúlon helyenként viharossá fokozódik.

a legmagasabb nappali hőmérséklet északnyugaton 25, délkeleten 30 fok közelében várható. /mti/

mz ie

17.57 120883 0422

As

--

sb0061 1 150 mtib2001

a szerkesztőségek figyelmébe!

1983. augusztus 12. - mai bs0074 mtib1044 sz. /vizre tették az uszódarut/ című hírünk 2. bek. 3. sorába kérjük beszurni a következő kiegészítést:

... berendezés lesz a második a sorban, s az idén még egyet

összeszerelnek. a munka ütemezése .....

/mti/

bi/mz ie

18.57 120883 0400

---

sb0062 4 180 mtib2007

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. augusztus 12.

sb0001 megújuló nemzetiségi oktatás /1. rész/
 sb0002 megújuló nemzetiségi oktatás /2. rész/
 sb0003 művészeti ismeretterjesztő sorozatok a képernyőn
 sb0004 ismét euklidész - újdonságok a gondolat kiadónál
 sb0005 magyar műtárgyak ausztriában
 sb0006 faműves alkotóház épül zalaegerszegen
 sb0007 ipartörténeti múzeum a lábatlani vasbetongyárban
 sb0008 csinosodnak a postahivatalok
 sb0009 a balesetek csökkentésére
 sb0010 mélyhűtött csemegekukorica
 sb0011 kékszőlőfeldolgozó villányban
 sb0012 megfelelő zöldség-gyümölcs kínálat a hétvégére
 sb0013 bányavasút-építő géplánc a mecsekben
 sb0014 családi házas telkek
 sb0015 pályázat lakónegyed rehabilitációjára
 sb0016 nagyócsagok, gulipánok a fertőn
 sb0017 izzik a galagonya
 sb0018 a hétvége kulturális programjából
 sb0019 elhunyt lantos sándor
 sb0020 lottószámok
 sb0021 koszoruzási ünnepség
 sb0022 sikeres próbaüzem pakson

as

sb0023 megnyílt a vii. balatoni kisgrafikai biennálé
 sb0024 cigány közművelődési tábor baranyában
 sb0025 halálos balesetek
 sb0026 pécs: a városi tanács vb-ülése
 sb0027 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0028 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0029 agrometeorológiai előrejelzés
 sb0030 fesztiválsikerek
 sb0031 délszláv néprajzi gyűjtőtábor
 sb0032 újabb községek a telefon-táv híró hálózatban
 sb0033 harmincöt éves a dunai együttműködés /1. rész/
 sb0034 harmincöt éves a dunai együttműködés /2. rész/
 sb0035 mozgalom anyanyelvünkért
 sb0036 vizretették az uszódarut
 sb0037 nők a természettudományos ...
 sb0038 a környező országok időjárása
 sb0039 sajtótájékoztató a győri ...
 sb0040 forgalmi változások
 /folyt.köv./ gw/mz
 21.45 120883 1648

---

sb0063 4 180 mtib2008

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0042 forgalomkorlátozás
 sb0043 munkásfiatalok országos ...
 sb0044 játszótér - társadalmi munkában
 sb0045 koszoruzás
 sb0046 beöthy istván kiállítása
 sb0047 iskolaépítés kisz-védnökséggel
 sb0048 turajánlatok /1. rész/
 sb0049 turajánlatok /2. rész/
 sb0050 fiatalok kiállítása ...
 sb0051 turajánlatok /3. rész/
 sb0052 megnyílt az ipari
 sb0053 miháلتz pál gyűjteményes ...
 sb0054 maróthy lászló látogatása
 sb0055 országos fényképtárlat gyulán
 sb0056 üdvözlő távirat
 sb0057 leningrádi balettművészek
 sb0058 cristopher dodd látogatása
 sb0059 időjárásjelentés
 sb0060 szerkesztőségek figyelmébe
 sb0061 tartalomjegyzék /1. rész/

as

bel

- 48 -

1983.08.12.

sb0062 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: Kovács György
szerkesztette: Sebestyén Tibor
Fehér Péter
Izsák Erika

- v e g e -

/mti/ mz/kö
21.46 120883 0998

as

..

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. augusztus 13. bel s z o m b a t
-----

sb0001 4 160 mtib1001

uj évad a rádiószínházban /1. rész/

1983. augusztus 13. - szeptember elseje - akárcsak más színházaknál - új szezon kezdetét jelenti a rádiószínház életében is. augusztus végén megélnéülnek, benépesülnek a stúdiók: megkezdődnek a hangjáték-felvételek, s végső formát ölt a második félév programja is.

Maráz László, a rádiószínház helyettes vezetője az mti munkatársának elmondta: hagyomány már, hogy a legjelesebbnek vélt produkciókat az őszi hónapokban mutatják be, és ugyanekkor rendezik meg nagyobb akcióikat is. egy éve kezdték sugározni a nagy színházi siker volt című sorozatot, amelynek adásai a hatvanas évekbeli magyar színház- és drámatörténet jelentős eseményeit, egy-egy kiemelkedő, azóta elhunyt művész produkcióit idézik fel. így a sorozat keretében augusztus 28-án megismétlik Molnár Ferenc: Olimpia című színművének 1965-ös, Madách Színház-i előadását - darvas lilivel, Kiss Mányival és Greguss Zoltánnal a főszerepben. egy hónappal később hangzik el Arthur Miller: az ügynök halála című drámája 1960-as nemzeti színház-beli előadásának felújításában - Timár József emlékezetes, szívszorító alakítása. rajta kívül is számos jeles színész játékát élvezhetik a hallgatók: Gellért Endre rendező Somogyi Erzsit, Kálmán Györgyöt és Kállai Ferencet kérte fel a szerepek megformálására.